

HEVES VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

**Ügyintéző szervezeti egység:
Környezetvédelmi, Természetvédelmi és
Hulladékgazdálkodási Főosztály
Természetvédelmi Osztály**

Iktatószám: HE/TVO/00438-5/2023

Ügyintéző: Szabó-Erdélyi Attila

Telefonszám: +36 36 795-327

Tárgy: A Krea-Túra Hegymászó és Természetjáró Egyesület részére sziklamászó tevékenység végzésének, valamint fokozottan védett területre történő belépés engedélyezése

H A T Á R O Z A T

I. A **Krea-Túra Hegymászó és Természetjáró Egyesület** (1112 Budapest, Kérő u. 4. 10/63.; KÜJ: 103070160, a továbbiakban: Engedélyes) kérelmének a Demjéni bánya, vasalt út, valamint a Felsőtárkány, Kő-köz vasalt út helyszíneken sziklamászási sporttevékenység végzésének engedélyezésére irányuló kérelmét

elutasítom.

II. A **Krea-Túra Hegymászó és Természetjáró Egyesület** (1112 Budapest, Kérő u. 4. 10/63.; KÜJ: 103070160) részére az alábbi sziklaképződményeken, a sziklamászási sporttevékenység végzését, valamint a helyszínek megközelítése céljából a fokozottan védett természeti területekre történő belépést természetvédelmi szempontból

engedélyezem,

az alábbiak szerint:

Sziklaképződmény neve	Település	EOV koordináta
Felsőtárkányi szurdok-szikla	Felsőtárkány	X: 753 810, Y: 294 165
Bárány-kő	Mátraszentimre	X: 707 640, Y: 285 380
Kis-Csóka-kő	Mátraszentimre	X: 707 570, Y: 285 605
Holló-kő	Pálosvörösmart	X: 721 575, Y: 276 685
Sánc a Holló-kővel szemben	Pálosvörösmart	X: 721 560, Y: 276 980

II. Előírások

Általános előírások:

1. A meglévő és az 1997-es Magyarország Sziklái c., valamint a 2007-es Magyarország Sziklamászó Kalauzában szereplő kiépített mászóutakon kívül további utak létesítése tilos.
2. A sziklafalak kizárólag klasszikusan, gumitalpú mászócipőben és kézzel mászhatóak.
3. A sziklamászás során a falakon, vagy azok 10 m-es körzetében lévő sziklagyepekre a kimászás, illetve az azokon történő közlekedés tilos.
4. A sziklamászás során a növényzetet, illetve a sziklaformációt maximálisan kímélő módszert kell alkalmazni. A megfelelő módszer kiválasztása érdekében előzetesen egyeztetni kell a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: Igazgatóság) kapcsolattartójával (Bartha Attila, tel.: +36-30/239-7344). Az egyeztetést hitelt érdemlően igazolni kell. Az igazolás vagy a természetvédelmi őr által felvett és kölcsönösen aláírt jegyzőkönyvvel, vagy az őri napló egyeztetésről szóló bejegyzésének aláírásával történhet.
5. A sziklafalakon újabb felfelületek növényzettől való megtisztítása még a mászásra engedélyezett falakon is tilos.
6. Illegális sziklamászó tevékenység, illetve a kihelyezett sziklamászással kapcsolatos információs táblák rongálásának észlelése esetén, valamint amennyiben Engedélyes az engedélyezett sziklaalakzatokon veszélyeztetett természeti érték – elsősorban védett, fokozottan védett madárfaj – megjelenését, idegen szerkezet beépítését, mászóút-felújítást észlel, a mászótevékenységet haladéktalanul fel kell függesztenie, és lehetőség szerint azonnal, illetve az észlelést vagy a tudomásra jutást követő 3 napon belül, írásban is értesítenie kell az Igazgatóság kapcsolattartóját és a Heves Vármegyei Kormányhivat Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Természetvédelmi Osztályát (a továbbiakban: Természetvédelmi Hatóság).
7. A mászást úgy kell folytatni, hogy annak befejezését követően a területen hulladék ne maradjon.
8. A 10 fő feletti csoportok jelenlétét az Igazgatóság kapcsolattartójának legalább két héttel korábban be kell jelenteni.
9. A fokozottan védett természeti területeken táborozni, bivakolni tilos. Táborozni/bivakolni csak az arra kijelölt helyeken lehet.
10. Tilos a sziklák közelében és a sziklagyepen tüzet gyújtani. Minden más helyszínen a tűzrakásra vonatkozó általános szabályokat kell betartani.
11. Tilos a mászóutak kifestése nagy, feltűnő betűkkel, jelekkel.
12. Jelen engedély kizárólag az Engedélyes tagjait jogosítja fenti helyszíneken történő sziklamászásra.
13. A tagok a sziklamászás során kötelesek érvényes, fennálló tagsági viszonyukat igazoló igazolványukat maguknál tartani, és azt az Igazgatóság Természetvédelmi Őrszolgálatára felszólítására bemutatni.
14. Az engedélyezett sziklákon a növényzet kímélése érdekében ki kell alakítani a közvetlen visszamászás kizárólagos lehetőségét. A visszamászásnál használt eszközök (konzolok) számát, megjelenését, elhelyezését egyeztetni kell az Igazgatóság kapcsolattartójával.
15. A biztosítópontok kiépítése során - a biztonsági szempontokon túl - a tájéztetikai szempontokat is figyelembe kell venni. A mászóutak kiépítése, biztosítása során természetkímélő és baleset-mentességet garantáló, hosszú távon felújítást nem igénylő

megoldásokat kell választani, mellyel kapcsolatban egyeztetni szükséges az Igazgatóság kapcsolattartójával.

16. Engedélyes amennyiben sziklamászó út felújítását tervezi, a felújítás megkezdése előtt legalább 1 hónappal köteles az Igazgatóság kapcsolattartójával arról egyeztetni, valamint a konzultációról jegyzőkönyvet készíteni.
17. A sziklaképződmények környékén a szemét összeszedését, és eltávolítását az Engedélyesnek meg kell oldania. Ezen tevékenységhez az Igazgatóság felajánlotta segítségét.
18. Az éves tevékenység tapasztalatairól tárgyévét követő év február 1-ig írásos beszámolót kell küldeni az Igazgatóság és a Természetvédelmi Hatóság részére.
19. Sziklamászó tevékenységben mindenki csak saját felelősségére vehet részt.
20. A vonatkozó előírásokról az Engedélyes összes tagját tájékoztatni kell!

Helyszín-specifikus előírások:

- Felsőtárkányi szurdok-szikla (X: 753 810, Y: 294 165):
Egész évben mászható. Miskolc felől a buszforduló utáni, a menetirány szerinti jobb oldalon lévő sziklaformáció 30 m-es szakasza a fal kezdetétől az éles, jobbos kanyar előtti beszögellésig.
- Bárány-kő (X: 707 640, Y: 285 380)
Korlátozás nélkül mászható. **A szikla tetején lévő sziklagyepen a közlekedés kizárólag sziklamászó tanfolyam alatt, az azon résztvevők számára, és az egyetlen, arra kijelölt ösvényen lehetséges.** A sziklát csak a meglévő, a sziklamászásra vonatkozó információs táblával jelzett, a turistaútról odavezető egyetlen útvonalon lehet megközelíteni.
- Kis-Csóka-kő: (X: 707 570, Y: 285 605):
A mászás mindenkori tárgyév február 1. – július 15. között tilos. A sziklát csak a meglévő, a sziklamászásra vonatkozó információs táblával jelzett, a turistaútról odavezető egyetlen útvonalon lehet megközelíteni.
- Holló-kő (X: 721 575, Y: 276 685):
Korlátozás nélkül mászható. A sziklát csak a meglévő, a sziklamászásra vonatkozó információs táblával jelzett, a turistaútról odavezető egyetlen útvonalon lehet megközelíteni.
- Sánc a Holló-kővel szemben (X: 721 560, Y: 276 980)
Korlátozás nélkül mászható. A sziklát csak a meglévő, a sziklamászásra vonatkozó információs táblával jelzett, a turistaútról odavezető egyetlen útvonalon lehet megközelíteni.

III. Jelen engedély **2028. december 31-ig** érvényes. Az engedély bármely pontjának be nem tartása természetvédelmi bírság kiszabását eredményezheti.

IV. Jelen engedély nem mentesít egyéb engedélyek, hozzájárulások [pl.: az illetékes erdészet(ek), vadásztársaság(ok), a terület tulajdonosa, vagyionkezelője] beszerzése alól, egyéb tevékenység végzésére (pl.: sziklamászó utak felújítása, forgalom elől elzárt védett területen járművel történő

közlekedésre, versenyek rendezésére, rendezvények megtartására, továbbá bármilyen jóléti, vagy egyéb létesítmény elhelyezésére) nem jogosít.

V. Az eljárás során eljárási költség nem merült fel.

VI. A határozat a közléssel válik véglegessé, ellene a Miskolci Törvényszéknek címzett, közigazgatási jogvita eldöntése iránti kérelmet lehet előterjeszteni keresetlevél benyújtásával. A keresetlevelet elektronikus úton a közigazgatási döntést hozó szervnél, a felülvizsgálni kért döntés közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani. A közigazgatási cselekmény hatályosulására a keresetlevél benyújtásának nincs halasztó hatálya. Akinek jogát, jogos érdekét a közigazgatási tevékenység vagy azzal előidézett helyzet fenntartása sérti, a keresetlevél benyújtásával együtt, vagy az eljárás során bármikor azonnali jogvédelmet kérhet, ennek keretében halasztó hatály elrendelése esetén a közigazgatási cselekmény nem hajtható végre, annak alapján jogosultság nem gyakorolható, és egyéb módon sem hatályosulhat.

Indokolás

Az Engedélyes a Természetvédelmi Hatóságra 2023. április 26-án érkezett kérelmében 6 helyszínt (Bárány-kő, Holló-kő, Kis-Csóka-kő, Sánc a Holló-kővel szemben, Felsőtárkány Szurdok-szikla, Kőköz, vasalt út is, Demjéni bánya vasalt út) érintően technikai jellegű sporttevékenység (sziklamászás) folytatásának, valamint ezzel összefüggésben fokozottan védett természeti területre történő belépés engedélyezését kérte.

A kérelemben szereplő helyszínek az alábbi országos jelentőségű védett, fokozottan védett, illetve Natura 2000 területeket érintik:

- a 137/2007. (XII. 27.) KvVM rendelettel fenntartott védettségű Mátrai Tájvédelmi Körzet országos jelentőségű védett és fokozottan védett természeti területet;
- a HUBN10006 kódszámú, „Mátra” elnevezésű különleges madárvédelmi Natura 2000 területet;
- a HUBN20049 kódszámú, „Mátrabérc-Fallóskúti-rétek” elnevezésű kiemelt jelentőségű természetmegőrzési Natura 2000 területet.
- Bükk Nemzeti Park (a Bükk Nemzeti Park védettségének fenntartásáról szóló 126/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet alapján)
- a HUBN10003 kódszámú, *Bükk-hegység és peremterületei* elnevezésű különleges madárvédelmi Natura 2000 terület

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 38. § (1) bekezdés i) pontja alapján védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélyre szükséges technikai jellegű sporttevékenység folytatásához.

A Tvt. 40. § (1) bekezdése alapján fokozottan védett természeti területre történő belépéshez - a jelzett turistautak és tanösvények kivételével - a természetvédelmi hatóságnak az igazgatóság szakértői véleményének figyelembevételével kiadott engedélyre van szükség.

A 275/2004. Korm. rendelet 9. § (2) bekezdés d) pontja alapján a védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges a technikai jellegű sporttevékenység folytatásához.

A fentiek alapján az ügyben a Természetvédelmi Hatóság előtt hatósági engedélyezési eljárás indult.

Tekintettel arra, hogy a Demjéni bánya, vasalt út, valamint a Felsőtárkány, Kő-köz vasalt út helyszíneken a sziklamászás sporttevékenység engedély nélkül végezhető, így erre két helyszínre vonatkozóan a kérelmet elutasítom.

A Bárány-kő sziklaformáció környékén a 275/2004. Korm. rendelet értelmében az alábbi közösségi jelentőségű élőhelyek találhatóak meg:

- 6190 [Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)],
- 9180 (Lejtők és sziklatörmelékek *Tilio-Acerion-erdői*),
- 91H0 (Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel),
- 40A0 (Szubkontinentális peripannon cserjések).

A Bárány-kő sziklaképződményen az alábbi, a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet [a továbbiakban: 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet] által védetté nyilvánított természeti értékek fordulnak elő: hegyközi cickafark (*Achillea crithmifolia*), méregölő sisakvirág (*Aconitum anthora*), magyar bogánecs (*Carduus collinus*), fekete madárbirs (*Cotoneaster niger*), nagyzezerjófű (*Dictamnus albus*), tarka nőszirm (*Iris variegata*), sárga kövirózsa (*Jovibarba globifera*), magyar perje (*Poa scabra*), lisztes berkenye (*Sorbus aria*), dunai berkenye (*Sorbus danubialis*), kerti berkenye (*Sorbus domestica*), szirti gyöngyvessző (*Spiraea media*).

A Kis-Csóka-kő sziklaformáció környékén a 275/2004. Korm. rendelet értelmében az alábbi közösségi jelentőségű élőhelyek találhatóak meg:

- 6190 [Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)],
- 6240 (Szubpannon sztyeppék),
- 9180 (Lejtők és sziklatörmelékek *Tilio-Acerion-erdői*),
- 91H0 (Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel).

A Kis-Csóka-kő sziklaformáción a 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet alapján fokozottan védett fajok [pl. bajszos sármány (*Emberiza cia*), vándorsólyom (*Falco peregrinus*), kék pattanó (*Limoniscus violaceus*)], továbbá védett fajok [pl. hegyközi cickafark (*Achillea crithmifolia*), magyar bogánecs (*Carduus collinus*), farkasboroszlán (*Daphne mezereum*), Szent László-tárnics (*Gentiana cruciata*), törpe nőszirm (*Iris pumila*), sárga kövirózsa (*Jovibarba globifera*), bársonyos kakukkszegfű (*Lychnis coronaria*), magyar perje (*Poa scabra*), leánykökőrcsin (*Pulsatilla grandis*), lisztes berkenye (*Sorbus aria*), dunai berkenye (*Sorbus danubialis*), Janka-tarsóka (*Thlaspi jankae*), mannakabóca (*Cicada orni*), fali gyík (*Podarcis muralis*), fűrészlábú szöcske (*Saga pedo*)] fordulnak elő.

A Tvt. 5. § (2) bekezdése alapján a természeti értékek és területek csak olyan mértékben igénybe vehetők, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.

A Tvt. 8. § (1) bekezdése alapján a vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.

A Tvt. 17. § (1) bekezdése alapján a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni. A (2) bekezdés alapján a természeti területek hasznosítása során figyelemmel kell lenni az élőhely típusára, jellemző vadon élő szervezetek fajgazdagságára, a biológiai sokféleség fenntartására.

A Tvt. 31. § (1) bekezdése alapján tilos a védett természeti terület állapotát (állagát) és jellegét a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni.

A Tvt. 42. § (1) bekezdése alapján tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása. A (2) bekezdés alapján gondoskodni kell a védett növény- és állatfajok, társulások fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről.

A Tvt. 43. § (1) bekezdése alapján tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínozása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.

A 275/2004. Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése alapján a Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

A sziklaképződmények mászásra nem igénybevett részein való tartózkodást, a visszamászás lehetőségének biztosítását a sziklagyepek növényzetének védelme érdekében írtam elő.

Védett természeti érték megjelenése esetén annak bejelentését és a sziklamászó tevékenység felfüggesztését azért írtam elő, mert e sziklaformációkon számítani lehet elsősorban fokozottan védett madárfaj(ok) megjelenésére, amelyek érzékenysége miatt megtelepedésüket, fészekrakásukat az emberi jelenlét akadályozná. Az előírt időbeni korlátozásokat ezen fajok visszatelepedési lehetőségének megteremtése érdekében tettem.

További előírásaimat a védett természeti területek és Natura 2000 területek, valamint a sziklafelszín, és a sziklai vegetáció védelme érdekében, a Tvt. fent hivatkozott rendelkezésein túl a Tvt. 19. § (1) és (2) bekezdése és 37. § (2) bekezdése alapján tettem.

Tekintettel arra, hogy az érintett helyszínek a Natura 2000 hálózat részét képezik, a 275/2004. Korm. rendelet 10. § (1) bekezdése alapján a kérelmet megvizsgáltam, és megállapítottam, hogy a technikai jellegű sporttevékenység folytatása az előírások betartása mellett a 275/2004. Korm. rendelet 4. § (1) bekezdésében foglaltakkal nem ellentétes, a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére jelentős hatást nem gyakorol.

Döntésem során az Igazgatóság 1734/1/2023 számú ügyféli nyilatkozatában foglaltakat figyelembe vettem, melyben a tervezett tevékenység végzését előírásokkal javasolta.

Tájékoztatom, hogy az Igazgatóság felajánlotta segítségét az érintett területeken keletkező hulladék összegyűjtésével és eltávolításával kapcsolatban.

Felhívom az Engedélyes figyelmét, hogy az Igazgatóság Órszágátának tagjai, valamint a Természetvédelmi Hatóság munkatársai jogosultak az előírt feltételek betartását ellenőrizni.

Tájékoztatom az Engedélyest, hogy:

- a Tvt. 80. § (1) bekezdés e) pontja alapján, aki természetvédelmi hatósági engedélyköteles tevékenységet engedély nélkül vagy az engedély előírásaitól eltérően végez, természetvédelmi bírságot köteles fizetni;
- a Tvt. 78. § (1) bekezdése alapján a természetvédelmi hatóság korlátozhatja, felfüggesztheti vagy megtilthatja a védett természeti értéket és területet károsító vagy súlyosan veszélyeztető tevékenységeket.

Határozatomat a Tvt. 38. § (1) bekezdésének i) pontja, és a 40. § (1) bekezdése alapján, *a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésében, valamint a 6. § (2) bekezdésében biztosított hatáskörömben és illetékességemben eljárva, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) és a 81. § (1) bekezdései szerint hoztam meg.*

A határozat elleni jogorvoslati lehetőségről az Ákr. 112. §-a, 114. §-a alapján adtam tájékoztatást.

A döntés az Ákr. 82. § (1) bekezdése alapján a közléssel válik véglegessé.

A keresetlevél követelményeit a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 37. § tartalmazza. A bíróság hatáskörét és illetékességét a Kp. 7. § (1) bekezdés a) pontja, 12. § (1)(2) bekezdése, 13. § (1) bekezdés b) pontja, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 21. § (4) bekezdése, valamint a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 4. melléklet 5. pontja határozza meg.

A keresetlevél benyújtására vonatkozó tájékoztatást a Kp. 39. §-a alapján adtam. Az elektronikus ügyintézésre kötelezettek körét az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § -a állapítja meg.

A kiadmányozási jog a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló MvM utasítás Mellékletének, valamint a kormányhivatal kiadmányozási és helyettesítési rendjéről szóló utasítás rendelkezésein alapul.

Kelt Egerben az elektronikus tanúsítvány szerint.

Ignác Balázs, a Heves Vármegyei Kormányhivatalt vezető főispán nevében és megbízásából:

Kelemen Zoltán
főosztályvezető

Kapják: ügyintézői utasítás szerint